

FÓRUM ARCHITEKTÚRY

MESAČNÍK
SPOLKU ARCHITEKTOV
SLOVENSKA

11

NOVEMBER 2010

www.archinet.sk_forum

www.sasarch.sk

VYCHÁDZA OD ROKU 1991

20. ROČNÍK

3

Ján Bahna

Tohoročné Bienále architektúry možno označiť ako výzvu senzitívneho východu pragmatickému a už vystrieľanému západu. To je nakoniec aj súčasný stav svetovej ekonomiky a hospodárstva.

5

Igor Bukovský

...Zdá sa mi, že už pekných pár rokov architektom ich prácu aj umenie komplikujú nezmyselné byrokratické normy, predpisy a úradníci. Úplná hrôza!

5

Matúš Dulla

My architekti sa niekedy pomýlene skrývame za náš odborný jazyk. Ale vysvetliť veci laikovi poskytuje možnosť uchopiť ich aj inak, z iného hľadiska.

16

Štefan Šlachta

Je však nepochopiteľné, že slovenské médiá - rovnako ako vlní - tento festival svetovej architektúry a slovenskú účasť na ňom, opätovne ignorovali.

(O *architectureweek* v Prahe)

12. Bienále architektúry v Benátkach ešte do 21. novembra 2010

Nie je vhodnejšie miesto na svete pre stretnutie architektov ako Benátky. To tvrdí aj tohoročná kurátorka výstavy a nositeľka Prizkerovej ceny, Japonka Kazuyo Sejima. Jej slogan „People meet in Architecture“ vyzýva k návratu architektúry k ľuďom. Benátky sú školou architektonickej histórie, dejín umenia i životného štýlu. Práve v rokoch kedy architektúra hľadá nové impulzy sa obracia na Benátky. Od roku 1980, kedy sa konalo prvé Bienále architektúry v Benátkach, sa tu svetová architektúra schádza každé dva roky, aby konfrontovala svoj aktuálny stav a naznačovala nové cesty.

J. M. BAHNA

ISSN 1336-0264
9 771336 026002

Režisér Ladislav Kaboš zviditeľnil v Číne Slovensko

Svetová premiéra
slovenského filmu
o architektovi Hudecovi
v Šanghaji

Celovečerný dokument z dielne
známeho slovenského režiséra
Ladislava Kaboša uviedla
3. septembra v premiére
Slovenská televízia. Len pár
minút predtým v spravodajstve
aktuálne priblížila atmosféru
svetovej premiéry tohto filmu
v Šanghaji.

Už vo štvrtok 2. septembra sa v srdci
Šanghaja na Ludovom námestí pred
kinom Grand Theatre objavil obrovský
pútač: pozýval na svetovú premiéru
prvého dokumentárneho filmu, ktorý
zobrazuje život a dielo významného
šanghajského architekta Ladislava
Hudeca, „The Man Who Changed
Shanghai“ / Zmenil tvár Šanghaja“. Premiéra sa konala v Hudecovom –
Grand Theatre, ktorý projektoval
pre 2400 divákov a postavil ako
prvé klimatizované kino v roku 1933.

Reklamný poster pri príležitosti svetovej
premiéry filmu

Dnes má kapacitu 1350 divákov.
Pozvanie režiséra, slovenského
Audiovizuálneho fondu a čínskej
vládnej organizácie SPAFFC prijal
a premiéry sa osobne zúčastnil
aj Theo Hudec z kanadskej Viktórie,
85 ročný syn architekta Hudeca.
Plnú sálu a tvorcov filmu pozdravil
slovenský prezident I. Gašparovič.
Zúčastnil sa premiéry spolu s ďalšími
významnými čínskymi, slovenskými
a zahraničnými predstaviteľmi
politického a kultúrneho života.
Súčasne všetkých prítomných pozval

Ladislav Kaboš a Theo Hudec

na Slovenský národný deň na svetovej
výstave EXPO. Ešte v sobotňajšej
prílohe China Daily sa objavil veľký
článok o významnom šanghajskom
architektovi Lázlsló Hudecovi, ktorý
sa narodil „v severnom Maďarsku“.
„Upper Hungary“ (Horné Uhorsko).
Texty príloh v novinách sa pripravujú
s veľkým predstihom,“ vysvetlili nám
čínski novinári, „a nik v redakcii
nepredpokladal, že v piatok na sveto-
vej premiére nás slovenský režisér
Ladislav Kaboš prekvapí toľkými
novými objavmi! Dnes už vieme,
že Hudec sa narodil na Slovensku
a má slovenské korene.“ Hudecova
dcéra Alessa de Wet vo filme hovorí:
„Urobili sme genealógiu rodiny a zistili
sme, že skutočne nemáme žiadnych
maďarských predkov.“

Režisérovi L. Kabošovi sa podarilo
vypátrať v Monaku, Kanade a USA

všetky tri, dnes už vyše osemdesiat-
ročné deti architekta Hudeca. Ich
autentické spomienky na detstvo
a mladosť v Šanghaji sú pozoruhod-
ným svedectvom nielen o živote
Európanov v Číne. Jian Wu, prorektor
Tongji University a Wu Chen z Šang-
hajského archívu vysoko ocenili aj
ďalšie objavy slovenských dokumenta-
ristov. Michael Kaboš (kameraman)
spolu s Theom Hudecom, našli vo
Viktórii 16 mm filmy, ktoré v Číne,
európskych mestách, v USA, Japon-
sku, Kanade nakrúcal v 20. – 30.
rokoch minulého storočia architekt
Hudec.

„V rodinnom archíve Martina
Hudeca v Monaku nás zaujala pohľad-
nica s Hudecovou poznámkou: Toto je
moja prvá sakrálna stavba. V kanad-
skej University of Victoria sú uložené
skice a modrotlačte tejto prvej

Tlačová konferencia

Na premiéru v Grand Theatre sa zúčastnil aj Ivan Gašparovič

Ohlas na premiéru filmu

Vážený pán režisér, Váš film o architektovi
Ladislavovi Hudecovi je dôkazom, že scenáre, ktoré
píše život, ďaleko predstihujú aj najrafinovanejšie
výmysly scenáristov. Skláňam sa s úctou pred kvan-
tom priam detektívnej práce, ktorú ste Vy osobne
a Váš štáb vynaložili pri pátraní po živote a diele
nášho slávneho, avšak zabúdaného rodáka. Už

samotné fakty, ktoré prinášate, si zaslúžia maximálnu
pozornosť a ocenenie. Vy ste však z nich vytvorili
presvedčivý dokument, v ktorom sa súčasnosť
skvele skĺbila s unikátnymi archívnymi zábermi, účin-
kovanie sympatických Hudecových potomkov
s ukázkami jeho architektonickej tvorby. Sledovala
som tento dokument na obrazovke STV dvakrát
s doslova so zatajeným dychom a znova som si uve-
domila, aký máte obrovský cit pre snímanie architek-
túry (obdivovala som ho aj v dokumente Moderná

slovenská architektúra), čo je osobitný filmársky
talent, aký sa nedostáva každému. Chcem sa Vám
podakovať za nevšedný zážitok, ktorý mi priniesol
nielen nové poznatky, ale aj pocit hrdosti, že v našom
národe boli a sú ľudia, ktorí si zaslúžia pozornosť kul-
túrneho sveta. A nemyslím tým iba Ladislava
Hudeca. S úctou a úprimným želaním, aby sa Vám
podarilo realizovať aj ďalšie plány, Vás pozdravuje

NINA HRADISKÁ